

عکس

عکس: مجید ناگهی

طراحی: مژگان شهبازی

طراحی روی جلد: افشین صادقی

ترجمه انگلیسی: نفیسه قاسمی

خوشنویس روی جلد: اسرافیل شیرچی

لیته گرافی کحالی

چاپ: خانه فرهنگ و هنر گویا

صحافی: معین

چاپ اول: پاییز ۱۳۹۱

تیراژ: ۲۰۰۰

شابک: ۵ - ۵۷ - ۷۶۱۰ - ۹۶۴ - ۹۷۸

مدیر تولید: ناصر میرباقری - احسان میرباقری

خانه فرهنگ و هنر گویا

تهران - خیابان کریمخان زند، روبروی ایرانشهر، پلاک ۹۱

تلفن: ۸۸۳۱۳۴۳۱ - ۸۸۳۱۶۶۹ - ۸۸۳۸۴۵۳

فکس: ۸۸۴۲۹۸۷

www.gooyabooks.com

E-mail: info@gooyabooks.com

مقدمه :

به نام خداوند زیبایی‌ها

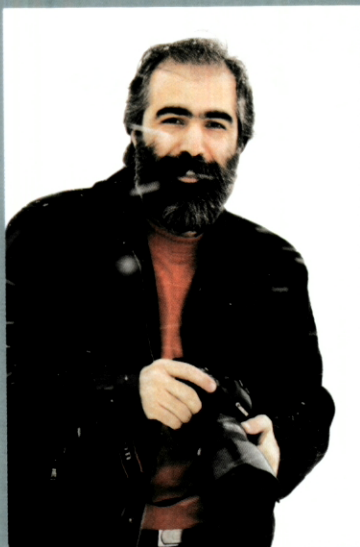
در مجموعه‌ی شهرهای ایران زمین، حتی در مقیاس گسترده‌تری میان کشورهای جهان و...، تهران شهری با ویژگیهای منحصر به فرد است. این شهر بزرگترین شهر کوهستانی با بیشترین تنوع فرهنگی در کنار تفاوت‌های اقلیمی می‌باشد. پس از طی مسافتی کمتر از بیست (۲۰) کیلومتر از منطقه‌ی نیمه کویری وارد منطقه کوهپایه‌ای البرز می‌شوید؛ به عبارتی دیگر از کویر تا مناطق مرتفع کوهستانی شهری در پهنه‌ی بیش از هفتصد کیلومتر مربع استقرار یافته است. شهر تهران دارای سابقه‌ای هشت هزار ساله است و در ایران تنها شهری است که در دوره‌ی بعد از اسلام بیش از دو قرن به عنوان پایتخت بوده است. در قرن نوزده و بیست میلادی، بیشترین تغییرات و تحولات شهری را گذرانده است و به این ترتیب دارای مجموعه‌ای غنی از میراث فرهنگی به لحاظ کمیت می‌باشد.

اولین عکسخانه، اولین سینما، اولین کتابخانه، اولین دانشگاه و...

و بسیاری از اولین‌ها در میان بافتهای قدیمی شهر تهران متولد گردیده‌اند. همانگونه که اشاره شد این شهر در میان پایتخت‌های کشورهای اسلامی از ویژگی خاصی برخوردار است که در مجموعه‌ی شهرهای جهان جنبه متمایز کننده و استثنائی برای آن مشخص می‌کند و آن همزیستی میان باورها و عقاید گوناگون در سطح گسترده‌ای می‌باشد. در طول دو سده‌ی اخیر در ایران، تهران شاهدی پابرجا بر تحولات معماری و شهرسازی است. ردپای رخدادهای اجتماعی و سیاسی ایران بر روی بدنه‌ها و کف خیابانها و کوچه‌های این شهر نمایان است.

حضور عکاسان نسل اول، همچون عبدالله خان قاجار، ناصرالدین شاه و... که به لحاظ فنی و هنری از توانائی بسیار بالایی برخوردار بودند، موجب گشت دومین آرشئو تاریخی عکس در جهان بعد از لندن در تهران و آن نیز در کاخ گلستان مستقر باشد. این ویژگی خاص فرهنگی و تاریخی هنر عکاسی ایران سبب شده است که امروز صدها و شاید هزارها قطعه سند تصویری در ارتباط با وقایع یکصد و پنجاه سال تاریخ ایران وجود داشته باشد. هر هنرمند عکاسی از یک نگاه و منظر به شهر و زادگاه خویش می‌نگرد و به عبارت دیگر با شیوه خاص عکاسی خویش شهر را مستند می‌کند بنابراین هیچگاه هیچ کتاب تصویری؛ کاملترین کتاب در باب یک موضوع و یا آخرین کتاب درباره آن نمی‌تواند به شمار آید بلکه تعداد و تکثیر چنین مدارکی به غنای فرهنگ و هنر جامعه‌ای که در آن زندگی می‌کنیم می‌انجامد. نگاه مجید ناگهی به تهران و تهرانیان نگاه هنرمندانه خاص او است. وی از طریق مجموعه‌ی در پیش رو (حاضر) به یاد خواننده می‌آورد تهران زیباترین شهر کوهستانی جهان، شهری در دامنه‌ی کوه دماوند است؛ زیرا تصاویر او از گوشه و کنار شهر با تصویر کوچکی از کوه دماوند به عنوان میراث مشترک آذین شده است. عکسه‌ای ناگهی بیان کننده این حقیقت است که تهران را می‌توان موزه تاریخ معماری معاصر ایران دانست. تأکید وی در این مجموعه بیشتر بر این نکته است که تهران پایتخت ایران به لحاظ فرهنگی است و در این ارتباط فاصله‌ی بعدی با شهرهای دیگر کشور دارد. با کتاب آقای ناگهی می‌توان سفری به گذشته نه چندان دور، در تاریخ معاصر ایران نمود و باز به نقطه حال رسید و امید داشت این زیبایی ما را نسلهای آینده نیز شاهد باشند.

ضمن آرزوی موفقیت برای آقای مجید ناگهی و دوستانش، امیدوارم در سال «خاطره و موزه» انتشار چنین مکتوب مصوری در حفاظت از خاطرات ما که بهترین بخش میراث ما را تشکیل می‌دهد، موثر واقع شود.

به نام خدای آسمانها و زمین

تهران امروز با ابعاد و اندازه‌های یک ابر شهر آنقدر با شتاب و بی قاعده در یکصد سال گذشته رشد یافته که جدای از گوناگونی‌های مردمانش، از ناشناخته ماندن جذابیت‌هایش نزد ساکنینش فزرنج می برد. با توجه به تغییرات سریع و گسترده، در سالهای پس از جنگ هشت ساله با عراق که در چهره و ابعاد این شهر رخ داده است، به جرأت می توان گفت، یافتن کسانی که ادعای شناختن تمامی ابعاد این شهر را داشته باشند از تعداد انگشتان دو دست فراتر نخواهد رفت. اینک این شهر درون خود میراث‌های متعددی از چند سلسله حکومت را به همراه دارد. یادگارهای تاریخی بیش از دویست سال پایتخت بودن. آثار و ابنیه‌ای که در غوغا و شلوغی و درهم پیچیدگی این روزهای پایتخت از نگاه ساکنین و مجاورینش نیز مغفول مانده و از اثربخشی بر مردمانش کمتر بهره می برد.

و اکنون من که خود زاده این شهرم قصد آن کردم با کدوکا و در لای لای شهرم چهره‌ای زیبا و دلنشین که شایسته پایتختی کشورم باشد بیابم و لحظه‌ها و زوایایی را به نمایش بگذارم که دوست دارم تهران با آنها معرفی شود. برای این کار از سال ۱۳۸۳ شروع به عکاسی از بناها، مکانها، مردم، طبیعت و... کردم. بخشی از این عکس‌ها در کتابی دیگر در شکل و قطعی متفاوت به نام "تهران" تابستان سال گذشته توسط همین انتشارات منتشر شد و کتابی که در دست دارید، ادامه و شکل دیگری است از آن کتاب.

در انتها سپاسگزارم از مدیر محترم انتشارات "گویا" جناب آقای ناصر میرباقری و تمامی دوستانم در این مجموعه، که با تلاش خود امکان انتشار بخش دیگری از عکس‌هایم را فراهم کردند.

مجید ناگهی

آذر ۱۳۹۱